

Anđa Letić, mag.med.tech., psihoterapeut

Prvi je psihoterapeut s međunarodnim certifikatom Europske asocijacije za psihoterapiju (ECP certifikat) i klinički supervizor u palijativnoj skrbi u sestrinskoj profesiji.

Srednju medicinsku školu završava 1979. godine u Derventi, 2010. godine završava Stručni studij Sestrinstvo na Medicinskom fakultetu u Rijeci.

Studij grupne psihoterapije završava na Institutu za grupnu analizu 2012. godine u Zagrebu. Godine 2015. na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, završava sveučilišni studij sestrinstva i stječe zvanje, *Magistra sestrinstva – smjer mentalno zdravlje*.

Paralelno završava **Studij psihoterapije Kibernetika i sistemska terapija u Rijeci, stječe međunarodni certifikat Europske asocijacije za psihoterapiju (ECP certifikat)**.

Radno iskustvo i kompetencije razvija radeći na Odjelu neuropedijatrije KBC-a Ljubljana, Jedinici intenzivnog liječenja i Ambulanti za bol Klinike za anesteziologiju, reanimaciju i intenzivno liječenje, Objedinjenom hitnom prijemu, Klinici za kirurgiju, Zavodu za palijativnu medicinu KBC-a Rijeka te Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

2012. – 2016. kao grupni terapeut, uvodi i primjenjuje psihosocijalnu podršku multidisciplinarnog pristupa u liječenju boli, Ambulanta za bol Klinike za anesteziologiju, reanimaciju i intenzivno liječenje, KBC Rijeka.

Godine 2017. uspostavlja sustavno provođenje individualne i grupne kliničke supervizije sa zdravstvenim i ne zdravstvenim djelatnicima KBC-a Rijeka. Postaje prvi supervizor u palijativnoj skrbi u profesiji sestrinstva u RH, 2019. godine.

Aktivno sudjeluje na stručnim skupovima, kongresima, simpozijima, te edukacijskim programima iz palijativne skrbi.

Autor članaka:

Letić A. (2018). Premor njegovatelja. Narodni zdravstveni list 696-697:16-18.;

Letić A., Keglević I (2018). Važnost razumijevanja i pravovremenog uključivanja pacijenata i njihovih obitelji u palijativnu skrb. Acta Chirurgica Croatica., Knjiga sažetaka, 15(Suppl 1):43..

Članica građanske Udruge roditelja za pomoć osobama s mentalnim poteškoćama i cerebralnom paralizom „Sunce, “ Rijeka (od 2001. godine), i članica Odbora Stručnog društva za suzbijanje boli (od 2010. godine).

Organizacija supervizije i psihosocijalne podrške za pružatelje palijativne skrbi te njihov značaj u profesiji sestrinstva

Današnja nastojanja za visokokvalitetnom kliničkom praksom zahtijeva kontinuirano učenje i stjecanje kompetencija. To je posebno naglašeno kod zdravstvenih djelatnika koji skrbe za pacijente pri kraju životnog vijeka. Rad s ovim pacijentima vrlo je kompleksan i iziskuje sveobuhvatno sagledavanje potreba: fizičkih, psiholoških, socijalnih, duhovnih, pravnih, te praktičnih.

Medicinske sestre/tehničari, prema podacima Hrvatskog zdravstveno-statističkog ljetopisa, najbrojnija su skupina zdravstvenih djelatnika, nosioci su 70% svih zdravstvenih postupaka, te borave uz pacijenta cijelo svoje radno vrijeme.

Svakodnevna izloženost visokim razinama stresa, kao što su emocionalno sudjelovanje u patnjama, strahovima i umiranju pacijenata, organizacijski nedostaci, neadekvatna

interpersonalna komunikacija i radna okolina, narušava zdravlje i ponašanje, umanjuje kvalitetu rada i skrbi za pacijente, te izostanke ili napuštanje posla.

Istraživanja Svjetske zdravstvene organizacije pokazuju da profesija sestrinstva zauzima visoko četvrto mjesto na ljestvici najstresnijih zanimanja.

U EU i SAD više od desetljeća provodi se klinička supervizija u sestrinstvu, te se potkrepljuje znanstveno-istraživačkim radovima temeljenima na dokazima.

Vodeći se europskim smjernicama i zadacima iz nacionalnih strateških dokumenata o razvoju palijativne skrbi, 2017. godine, KBC Rijeka započinje sustavno uvođenje individualne i grupne kliničke supervizije sa zdravstvenim i ne zdravstvenim djelatnicima koji svakodnevno rade s pacijentima u posljednjoj godini života. Superviziju provodi profesionalac koji poznaje područje i procese rada, te raspolaže potrebnim kompetencijama i iskustvom.

Radno mjesto kliničkog supervizora regulirano je temeljem Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta KBC-a Rijeka, uz suglasnost Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. **Klinička supervizija prepoznata je kao primjer dobre prakse u profesiji sestrinstva, te se poučava u nastavi na Zdravstvenom fakultetu u Rijeci.**

Kliničkom supervizijom u KBC-u Rijeka, obuhvaćene se ustrojstvene jedinice s visokim mortalitetom pacijenata i najvišim razinama stresa djelatnika. Od uspostave, do sada, provedena je klinička supervizija s 540 zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika. Dobiveni rezultati ukazuju na poteškoće u domeni osobnih ispreplitanja i poteškoća na poslu, organizaciji rada (s posljedicama sagorijevanja i psihosomatske bolesti), kognitivnih disonancija, što odgovara podacima iz domaće i svjetske literature. Na osnovi dobivenih rezultata rade se akcijski planovi u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja djelatnika i kvalitete zdravstvene skrbi.

Zaključno, u svrhu očuvanja zdravlja i unapređenja kvalitete profesionalnog djelovanja medicinskih sestara/tehničara ističu se, potreba za promocijom, podrškom i poticanjem stručnog osposobljavanja visokoobrazovanih medicinskih sestara/tehničara na području kliničke supervizije i potreba za uvođenjem supervizije u profesionalni život zdravstvenih djelatnika.